

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

As egyeztetési tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadó: Forster Géza az OMGE. Igazgatója.
Feladvó szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. Igazgatója.
Tiszteletbeli Helyettes Szerkesztő: OMGE. Előadó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Pályázat a Csáky Petronella-féle alapítványi helyekre.

A néhai Csáky Petronella grófné által magyarországi gazdasági tanintézeteken tanuló gyagytalan ifjak részére tett alapítvány kamataiból négy — egyenként 800 koronás — ösztöndíjra a folyó 1900—1901. tanévre a földmívelésügyi miniszter pályázatot hirdet.

Ezen ösztöndíjakra elsősorban a teljesen árva, ilyenek hiányában pedig oly szegény-sorsu hallgatók pályázhatnak, kiknek atyuk nem él.

A pályázni szándékosok kellően felszerelt kérvényeket a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez czimzve, folyó évi november hó 1-ig bezárólag a magyar-órári m. kir. gazdasági akadémia, vagy a debreczeni, kassai, kezdtshelyi és kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál nyújtják be.

Jelzett határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Hadüzenet Miskolcziól.

A magyar kereskedelmi életben mindenesetre esemény számba megy az a mozgalom, amely most folyik le Miskolcra a III. országos kereskedelmi kongresszus kereteiben. És nem kicsinyelhetjük ezt a mozgalmat mi sem. A magyar kereskedelem nemzeti hivatás, melynek intelligenciájával, versenyképességével és szerveztségével egyenesen összefüggnek értékesítési érdekeink. Örömmel kellene tehát üdvözölnünk a magyar kereskedelem szervezkedésének minden tünetét. Ha állítjuk önmagunkról, hogy

az erőteljes akcióra képesített érdek-képviseletbe való szervezkedés nemzeti és gazdasági hivatásunk teljesítésének javára válik, igazságtalanság volna a kereskedelmi szervezkedésnek ugyanezen közhasznu hatását kétségbe vonnunk. Hiba lett volna akár kicsinyöl, akár gánccsoló felfogást előlegeznünk ennek a szervezkedési mozgalomnak, míg nem tudtuk, micsoda célszavakat hatják át azt s mit akar tulajdonképen a kereskedők országos kongresszusa. A kongresszus végső megállapodásai nem fekszenek még előttünk, de olvashattuk már Lánzy Leó beszédét, mely a kongresszus tulajdonképeni feladatait kijelölni s a kereskedelmi körök felfogását visszatükrözni hivatott volt. Ebből alkotott impresszióink meg van tehát és megmondjuk milyen az.

A Lánzy Leó beszéde épen úgy kezdődött, amint súlyos kritikával végződő beszédek kezdődni szoktak. Meltáta az összes közgazdasági tényezőknél, hangsúlyozása az egymásra utaltságnak és a harmonikus működés elengedhetlenségének, a szerepkörök helyes beismertésének körvonalozása a nagy általánosságban, mindez csak azért, hogy a korrektil megfestett háttérből az előtérbe helyezendő inkorrektségek annál inkább kiváljanak. Mert a beszéd voltaképen az inkorrektségek kiemelésé czéljából mondatott el, amelyeket persze a magyar kereskedelem rekrimínál.

Ime Lánzy Leó a magyar kereskedők ezidőszentri vádpontjait így foglalja össze:

1. „Szűnjék meg az agitáció a sajtóban és a szószékéről, amely a kereskedelem valódi hivatásának félre-ismerésével ellenünk kívánja befolyásolni a közvéleményt.“ Ez a vád nekünk szől s mi nem érthetünk belőle mást, mint a hamisítók és uszorások ellen megindult gazdasáradalmi mozgalmak elitélését, mert hisz más vonatkozásban nem néztünk farkasszemtel.

2. „Tiltakozunk azon irányzat ellen, mely a közvetítő kereskedelmek megfojtását a kormánypolitikára egyik axiómájává szerezte tenni.“ Ez az államlag támogatott szövetkezeti mozgalom ellen szől, lévén a közvetítő kereskedelem kiküszöbölése tényleg a szövetkezeti szervezkedés feladata.

3. „A közös autonóm vámtarifának megállapításánál kerültek az, hogy egyoldalú és tulzót törekvések érvényesüljenek . . . mert a nemzet életsük-ségeitnek a jelenleginél fokozottabb megdrágítását elviselni alig tudná.“ E szóp szavaknak céljuk megértetni, hogy a vámpolitika maradjon a régieben, azaz adják le a mezőgazdasági védelmet a mindel nagyobb kereskedelmi forgalom elérhetése kedvéért.

4. „A kereskedelmi visszaéléssel szemben nem helyesüljük a kérdésnek oly megoldását, amely egyenértékű volna a kereskedelmi forgalom nélkülözhetlen szabad mozgásának megbenítésével és a magyar kereskedő versenyképességének alárendelésével szemben a külföldi áru versenyével.“ Ez a tisztességtelen versenyről szőlő törvényjavaslat kritikája s

ŐSZI VETŐMAGSZÜKSÉGLETÜNK BESZERZÉSE VÉGÉTT

forduljunk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉHEZ Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

kritika főként a javaslat azon intézkedéseivel szemben, mely megnehezíti, hogy a hazai kereskedelem a külföldi iparcikkek forgalombahozásával egyenjogya a hazait.

Elég talán már ez a négy pontba foglalt kritika is annak megértésére, hogy mit akar a kereskedelmi kongresszus. Akinék azonban ez is kevés volna, annak tessék elolvani a Gultman nagy tetszéssel találkozott felolvasását a *külföldi gazdasági szövetkezetekről, azok kivívására és káros következményeiről*. Tessék továbbá tudomásul venni a kongresszus első napi sajtójelentését, amely sajnálkozva említi fel, hogy „még az őrlési forgalom visszaállítására vonatkozó pontnak is akadt élv elvonója”. Amiből megértjük, hogy a kongresszus mégis csak elhatározta az őrlési forgalom visszaállítását. Tessék végül a Sándor Pál díszbeszédét elolvasni, aki valószínűleg verses kardot hord a kereskedők között beszéde ilyen jelszavakkal hemzseg: „Figyelmeztelő hangjaik elvesznek az agráriusm mindinkább merészebb követelésével szemben.” — „mindenfélétől a nemzet vagyonában végeztet rombolást”, — „ellenfelel palanxba tömörülve intézk. ellenünk biztos támadásait”, stb. Ugyanezen Sándor Pál egy országos kereskedelmi testület s egy napilag megalapítást hozta ajánlata. Ennyi talán elég egy napra. Ebből a néhány mozaikból össze tudjuk állítani a kongresszus képét s megmondhatjuk röviden, hogy mit akar.

Ez a kereskedelmi kongresszus mindenekelőtt fellépésait akarja az őrlési forgalmat, minden visszaéléseivel együtt. Azután érre akcióba akar lépni a fogyasztás és értékesítési szövetkezetek ellen, amelyek a közvetlő kereskedelem másik figyelemreméltó versenytársai. Biztosítani akarja a befolyást a kereskedelmi szerződéseket megkötésénél oly irányban, hogy vámvédelmünk a külföldi áruk nyereségese behozataltá minél kevésbé nehezítse meg. Szilárd pozícióba akar helyezkedni, ahonnan visszaverheti a kereskedelmi szabadsággal elfajulásának gátat vélt társadalmi és törvényhozási akciókat. Mindezen és hasonló szellemben foglított célok elérésére erőteljes országos szervezettel teremt, nem épen időszerűenül most, az új választások előtt és alapít egy nagy napilapot, amely a merkantil érdekeknek igazi szóvivője legyen.

Soha még ennél kiválóbb szervezkedést nem láttunk, soha még ennél elbizakodottabb físzelőlést nem ment véghez ebben az országban. Hogy egy kereskedő-csoport ennyi czinikus vakmerőséggel helyezze előtérbe a maga önző érdekeit egy agrár-országban; hogy a mezőgazdasági válságnak mai korszakában nyíltan követeljenon fegyvert a legjobban önvédkezésként lehetőleg levő szövetkezeti eszme ellen; hogy az általános gyarúsitások köpenye alul gazdátársadalomnak és tör-

vénnyozásnak csupa inkorrektégeket impulválván s adván az elnyomottak, nyílt daczczal hadat üzeni merjen: mind-ezhez a többségben levő gazdasági erők részéről egy hallatlan tehetetlenségnek vagy birkatüremeknek a feltételezése szükséges.

Gondolják meg csak Lánzy és Sándor urék, vajjon helyesen cseleksenek-e, amikor egy, elvileg jogos és hasznos gyakorlati czélhoz fűzhető szervezkedésbe a visszatérőnek, az önzésnek, a hatalmi felülkerekedésnek s általában a mesterséges ellenszenvnek annyit visszariasztó elemét keverik bele?

Vajjon mi lenne akkor, hogy ha a magyar gazdaságsadalom a maga tulajdonán méltó tudatában ugyan csak véres kardot fogna a kezébe s megvakulva és pusztán saját előnyének önző vágyaitól, saját sérelmeinek erőlyes megtorlása czéljától vezetette, irgalmatlanul vissza verné a most illó tekintete jövő kereskedelmi aspirációkat minden vonalon? I Hiszen csak üszkötők kell dobni a szenvedélyekbe, gyuanyag van már elég s nem oly nagy mesterség annak lángra lobbantása.

Szerecséme mi meg vagyunk győződve arról, hogy a Lánzy és Sándor urék agitációja legfeljebb a „Pester Lloyd” fészkelődő csoportjával van összefüggésben, de a magyar kereskedelem szolid elemeinek helyeslő felfogásával nem találkozhatik. Lehetségen az, hogy a magyar kereskedelem szolid elemel ne érezétek, ne tudnák azt, hogy az agrár mozgalmak a kereskedelemnek csupán a létfontornyok alalt felburjánzó tulkapasai és tisztességtelenségei ellen irányultak s hogy mi: kereskedelem és mezőgazdaság egymásnak ellenségei nem voltak és nem lehetünk. Ennek az egyetértésre utal viszonyoknak nem ártthat még a Sándor urék heves fellépése sem. Hanem azt ez igenis a békés közgazdasági fejlődésnek, melynek megzavarásáért bennünket vádolnak akkor, a mikor a legvakmerőbb merényletet intézik ellene.

Vessük jól emlékeztünkbe ezt a kongresszust, kísérjük figyelemmel következményeit és közben legyen gondunk saját érdeképviseletünk megerősítésére, hogy ha netalán ennek a kongresszusnak a határozatait végrehajtani akarnák, bennünket is helyünkön találjanak.

B. B.

TAKARMÁNYOZÁS.

Hóvartvezető: Csélik István.

A takarmányvásárlásról.

Itt az ideje, hogy számot vetve állatainknak nemokára kezdődő téli etetésével, tisztába jöjjünk azzal, hogy takarmánykészletünk mennyire födözi szükségletünket s ha nem födözne, hogy vagy az állatok számanak megkeveséltetésre, vagy kereskedelmi takarmányok vásárlására határozzuk el magunkat, valamint hogy utóbbi esetben azt is megállapítsuk, hogy minő kereskedelmi takarmányokat vásároljunk, mert kereskedelmi takarmány nagyon

sokféle van, úgy hogy meglehetősen bő szakismeretek kellene hozzá, ha a vásárlást úgy akarjuk eszközölni, hogy oly kereskedelmi takarmányokat szerezzünk be, melyek *legjobb és egyáltalán legjobb* szarvasmarhák számára. Ugyanis a különféle korpák s olajpogácsák, a malátacsira, a szártított gyári hulladékok, minők pl. a répazseló, szeszmosók* és sörtörkök, a mellesze, vérliszt stb. egyaránt kitűnő takarmányok ugyan, de tápirányuk s táptárlatukhoz viszonyított áruk nem egyenlők.

Tápirányban annyiban mutatkozik különbség, hogy minők némelyek inkább hiálalnak, eddők mások a tejtermelésre, izomterésre, vagy növekedésre hatakn; viszonylagos árukat illetőleg pedig ismeretes, hogy az takarmányban néhány százalékkal olcsóbban vásároljuk a tápegységet, mint a másiban. Utóbbi, vagyis a különféle kereskedelmi takarmányok tápegységének előtérre résznit az az, a féle különböz. mértékben irányuló keresletlől, résznit pedig attól származik, hogy a takarmány tápereje nem áll mindig szoros viszonyban táptárlatával, mert némely takarmányok nagyobb táperőt tanusítanak, mint amiónt fehérré, zsír- és szénhidrátartalmuknál fogva tanusítanak kellene, amibez még az az is jár, hogy némely takarmányok fónak mellékhatásokkal is birnak, vagy éltrendi szempontból hatakn oly előnyösen, hogy emiatt szentpiben fizetnek tápegységükért valamivel többet, mint más takarmányok tápegységéért, amiól pl. a lenpogácsa is tanusodhat, melynek tápegységét főleg előnyös éltrendi hatással miatt fizetjük drágábban, mint a repezopogácsát.

De most nem szándékozunk ezzel, valamint azon kérdéssel foglalkozni, hogy mikor forog fón a kereskedelmi takarmányok vásárlásának szükségessége s ha utóbbi főforog, hogy minő kereskedelmi takarmányokat vásároljunk, hanem tisztán csak az üzleti szempontra reflektálva egyenesen kijelentjük, hogy többnyire zsákban vesszük a macskát midőn kereskedelmi takarmányt vásárolunk, amennyiben ugyanis rendszerint beérjük azzal, ha a vásárló takarmány csakugyan az, aminek az eladó mondta s ha szabad szemmel nem tudunk rajta valami nagyobb hibát fölfedezni.

Hogy mennyire igazam van, midőn azt mondom, hogy többnyire zsákban vesszük a macskát, egy példával fogom bebizonyítani s példa gyanánt a közkevéletlő repezopogácsát választom, melynek q-kintái ára Budapestben 11°—11⁵⁰, átlag 11²⁵ korona s melynek állagosságot Összetétel Könyg szerint 31¹/₂% ny. fehérje, 9⁵/₁₀% ny. zsír és 30⁰/₁₀% ny. szénhidrát, ami azt jelenti, hogy 11²⁵ koronáért oly repezopogácsára tarthatunk igényt, mely a most kimutatott állagosságot öszetellel bír.

De nézzük csak, hogy minő öszetételre van a hazai repezopogácsának, mely czéllól egy kis kimutatást közlök, melynek adatait a m.-óvári vegyszerleltéi állomáson öszkötölt elemzések szolgáltatták. Ugyanis a kísérleti állomás az utóbbi hat év alatt 37 repezopogácsát vizsgált, melyek a gazdák által lettek az ország különkülön részéből beküldve s melyek közül táblázatunk rövidbébe tétele végett kilenczet választottam ki; ezek pedig tartalmaztak százalékokban:

folyó szám	ny. fehérjét	ny. zsírt	ny. zsírt	ny. fehérjét
				+
1.	22.2	13.5	35.7	
2.	29.7	7.0	36.7	
3.	26.5	11.1	37.6	
4.	29.4	11.2	38.2	
5.	27.0	15.2	42.2	
6.	35.7	8.6	44.3	
7.	37.0	10.4	47.4	
8.	36.3	19.7	56.0	
9.	36.4	24.7	61.1	

Midőn a beküldő gazdák csak a repezopogácsa fehérje- és zsirtartalmát iránt érdeklődtek, nem tudom mennyi szénhidrát volt

bennük s ezért további fejletéseiket vagy csak e két alkaltra alapíthatom, vagy úgy is járhatok el, hogy mindegyik reprodukciósában 30%-os átlagos szénhidrátartalmat tételék fel. Válaszunk ezt az utat, mert az is arra az eredményre vezet, mint mások is legelőbb azt az előnyt nyújtja, hogy az olvadó arról tájékoztatja, miként kell új számláskönel járjunk, ha a takarmány teljes elemzésének bíróiában vagyunk.

Az ímént azt mondtuk, hogy a reprodukciós átlag 31.1%-ny. fehérjét, 9.5%-ny. zsírt és 30.0%-ny. szénhidrátartalmat; a tápegyeség összesen tehát 151.8 tápegyeség 1 arányú alkalmazzunk a 151.8 tápegyeség 11.25 koronát ér. Számítsuk ki most kilenc reprodukciósának tápegyeségét s nézzük egyuttal azt is, hogy ezen az alapon mit érnek azok (korona):

felvő szám	tápegyeség	piézérték	piézár	vesztőség (-)	vagy nyereség (+)
1.	137.1	10.16	11.25	-	109
2.	140.1	10.38	11.25	-	87
3.	142.8	10.57	11.25	-	68
4.	144.6	10.71	11.25	-	54
5.	156.6	11.60	11.25	-	35
6.	162.9	12.07	11.25	-	82
7.	172.2	12.71	11.25	-	141
8.	198.0	14.67	11.25	-	342
9.	213.3	15.90	11.25	-	455

Peldáinkból tehát az tűnik ki, hogy egy vagon reprodukciósán esetleg 100 koronát, vagy többet lehet veszíteni, de viszont 400 koronát vagy többet nyerni is lehet, sőtval, hogy a vaktában eszközölt vásárlás valódoság lútriték, mely jól, de rosszul is tühet ki. Hogy itt sokat nagyobb nyereséget, mint vesztéssel találkoztunk, annak tulajdonítandó, hogy kombinációmól kizártam a hamisított reprodukciósát; de ha azt is számlásta vettem volna, akkor igen nagy vesztéset tudtam volna kimutatni, mert pl. a M.-óvartól megvizsgált reprodukciósát között volt egy, mely csak 10.5%-ny. fehérjét és 11.5%-ny. zsírt tartalmaz, ugyhogy ennek vásárlója 414 koronát veszítelt volna egy vagonon, ha pórra nem juttatta a dolgot.

Mindzekből az következik, hogy nagyon idején lenne már a szokásos jöhszámú takarmányátlással főlhagyni, mert annak semmi reális alapja nincs, minnélfogva vagy a vévő vagy az eladó, de a kettő közöl valaki okvetlenül károsodik.

Törvény ugyan még nem szabályozza hazánkban a takarmányvásárlást, ámbar idővel kétségtelenül az is be fog következni, de addig máris tehetünk valamit és pedig azt, hogy az eladó által írásban biztosítjuk magunknak, hogy az általa szállított kereskedelmi takarmány összetétele legalább is meg fog a szakirodalomnak elemelt átlagnak felelni, ha a szállítmány megkerzése után hihet érdemlő tana, pl. valamely vasúti tisztviselő jelemletében próbát véve, azt nyomban valamely vegyiszerlelt állomásnak küldjük el.

Állami vegyiszerlelt állomás több van az országban, nevezetesen Budapesten a földm. miniszteriumban, továbbá M.-óvár, Kolozsvár, Keszthely s Debreczenben.

És ezeknek egységes díjtételei vannak és pedig takarmányvizsgálatoknál minden egyes alkaltrés mennyisége meghatározása 4 koronába kerül: ha az méhét a vásárolt takarmány fehérje-, zsír- és szénhidrátartalmát meghatároztuk, 12 koronát fizetünk. Mit jelent ez a 12 korona egy vagon reprodukciósánál, melynek 1125 koronát fizetünk, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a 12 koronányi kiadás milyen nagy előnyököt biztosít számunkra. Mert ha rosszbak takarmányt kapunk, mint a milyent kikötöttünk, akkor kárterítés igénye két támaszhatunk, ha pedig jobb takarmányt kapunk, akkor se vesztünk el a 12 koronát, mert most tudva, hogy takarmányunk hatásosabb mint ahogy vártuk, kevesebbet etetünk

belfőle s így hosszabb ideig jövünk ki vele, áltál busában behozzuk az elemzési díjat. A vizsgálati költségek tehát minden körülmények között megtérülnek, s ezért azt ajánljuk, hogy sohase vásároljunk nagyobb mennyiségű kereskedelmi takarmányt, anélkül, hogy előzőleg meg ne elemeltetők.

De ne higyük, hogy csak a nagyobb megrendelő élvezheti a vegyiszerlelt állomások áldásos működését, mert ott, ahol elég nagy fogasztási szövetkezetek vannak, a kisgazdák is vagyonszámra rendelhetik meg a takarmányt s akkor ők is nagyon jól megbírájk a 12 koronás vizsgálati költséget. Amit a példák nyomán használt reprodukciósáról mondtam, természetesen minden más kereskedelmi takarmányra is vonatkozik, mert a többiek is megkéthetesen állandó piézárri, de rendkívül változó táptartalommal bírnak, amit pl. a következő táblázat is bizonyít (%):

	ny. fehérje	ny. zsír	ny. fehérje + ny. zsír
Rozskorpa	13.5	3.8	17.3
Malátacsira	18.4	4.1	22.5
Malátacsira	10.9	2.2	13.1
Szárlított szeszmosók	20.0	1.5	21.5
Nápraforgópogácsa	17.7	3.10	20.7
Tökmárgogácsa	38.3	2.4	40.7
	52.7	21.8	74.6

Itt a m.-óvári vegyiszerlelt állomás utolsó hat évi elemzéseinek csak néhány szélsőséget böngésztem ki, melyek azonban még mindig sem a legkedvezőbbek, mint a legelőbbek, mert az említett többi átlagilag kevés korpa stb. lett a kérdéses állomások beklédve, úgy hogy a valóságban kétségtelenül sokkal nagyobb eltérések fordulnak elő ugyanazon takarmány összetételében, mint aminek mi mutatunk ki. Továbbá itt is megemlítem, hogy adataimból kizártam a hamisítottokat, mert pl. egy kétségtelenül hamisított rozskorpa csak 8.1%-ny. fehérjét, de 5.6%-ny. zsírt, egy hamisított malátacsira 8.2%-ny. zsírt, és 1.9%-ny. zsírt, egy hamisított nápraforgópogácsa 16.7%-ny. fehérjét és 3.7%-ny. zsírt tartalmazott stb.

Visszatérve táblázatunkhoz ugyanazon kereskedelmi takarmány legrosszabb s legjobb minősége között tehát a következő értékarajlatlunk:

elemzés száma	legrosszabb	legjobb	
17.	rozskorpa	100	130
7.	malátacsira	100	138
37.	szárlított szesz.	100	136
14.	nápraforgópog.	100	113
13.	tökmárgog.	100	119

A m.-óvári 17 rozskorpaelemzés szerint tehát 100 rész legjobbnak talált rozskorpa annyit ér mint 130 rész legjobbnak talált rozskorpa s így tovább. Aki tehát egy vagon 9 korona piézárri árral bíró legjobbnak talált rozskorpát kapott, az 270 koronát nyert azután szemben, aki egy vagon 9 korona piézárri árral bíró legrosszabbnak talált rozskorpát kapott stb.

Amint látjuk, itt is oly nagy eltérések mutatkoznak ugyanazon takarmány értékek, hogy mindenesetre érdemes, sőt szükséges, hogy csakis tápanyagkötés és ellenőrző elemzés mellett vásároljuk azokat s meg lehetünk győződve, hogy a 12 koronányi vizsgálati költségek itt is kamatosult együtt meg fognak térülni. De még egy lépéssel tovább merve azt mondom, hogy a vagon-száma alól vásárlásnál a teljes takarmányelemzés, vagyis az is kifizelt magát, midőn a fehérje-, zsír- és szénhidrátartalom kívül a víz, nyersrost s ásványi anyagok mennyiségét is meghatároztuk, mert a teljes elemzés, mely 24 koronába kerül, sokkal jobban tájékoztat minket a takarmány valódi értékéről, roltalmányszámról és hamisítatlan voltáról mint

midőn csak fehérje-, zsír- és szénhidrátartalmát ismerjük.

Ugyanis a kereskedelmi takarmány vizsartalmának ismerete annyiban fontos, mert lelkiismeretelen kereskedők gyakran mesterségesen fokozzák azt, miáltal nemcsak tápegyeség, de eltarthatósági is szaporod, ugyszintén az ásványi anyagokat is homokkál vagy gipszzel szókták néha szaporítani, a nyersrostot pedig azáltal, hogy nyersrostban gazdag anyagokkal pl. köleshéjjal, lisztbe örlött búzabőrrel stb. hamisítják azt. Miután így hamisítottok mai nap már nem tartoznak a ritkaságok közé, ezek ellen is tanácsos lesz magunkat szorosan birtokolni, hogy a valóságos alkalmával írásban kikötött fehérje-, zsír- és szénhidrátartalomnál kívül arra is kötelezzük az eladót, hogy az általa szállított takarmány hamisítva vagy másépp megmoolva ne legyen.

Cselkő István.

ALLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutyna Ferenc.

Állati hullák feldolgozása.

— Thermo-kémiai intézetek. —

A tudomány modern eszméi majd minden téren új irányokat jelölnek ki. Az orvosi tudomány is ma már nem az egyes betegségek gyógyítását teheti egyedül feladatának, hanem igen helyesen a vesztékek elhárítását, a bajok megelőzését tűzte ki főcélul. És mióta az újabb, kitűnő módszerek segítségével a leg-több ragadós betegség okozói, azok életfeltételeit és szaporodását kiismerté, azóta ama ideális időponthoz közelünk, amidőn megfelelő óvó-intézkedések alkalmazása által minden fertőző betegség elhárítására képesek leszünk.

Fertőző betegségek, melyek a környezetben anyagnak óriási szaporodása folytán nagy elterjedést nyernek javisj járványainak, első sorban a kór okának megsemmisítése által leküzdhetők. E megsemmisítés jelenleg az u. n. „fertőtlenítés”, azaz a beteges csirnak vagy vagy hófóká úton való megszűlése által történik. Embereknél előforduló fertőző bántalmak esetén, ahol az egyes betegek körházakban, vagy ha magánlakásokban is, de teljesen izoláltak vannak elhelyezve, a fertőtlenítésnek felelte nagy gyakorlati értéke van, amennyiben az összes ragályfő tárgyak, mint a beteggel érintkezett ruhadarabok, ágyszőnyegek, tárgyak stb. ha szükséges, teljesen megsemmisítettek, miáltal az esetleg adatapadt ragályanyag is elpusztul. Az illető halott pedig, mely a kór anyagából a legnagyobb mennyiség rejtli magában, a leg-szigorúbb szepzárlás mellett oly módon lesz eltakarítva, hogy az környezetére soha többé ártalmára nem lehet.

De miképpen vagyunk e tekintetben házi állatok fertőző betegségeivel?

Először attól, hogy az állatok istállói, különösen pedig a sertésistállók, úgy primitív építkezések, mint az építő anyag különfélesége és rozsz minősége folytán azok tökéletes fertőtlenítése alig lehetséges, az állati hullák, ha csak patakba, folyóba vagy — a szomszéd kertjébe nem dobatnak, a „dögteret” elatnak. A dögteret rendszerint a község oly részén van elhelyezve, hol a talaj minőségleg a legrosszabb, a talajvíz a legmagasabb. Súlyos elátsátsátl a kutak, melyeknél a cizányok exhumálják azokat nem ritkán. De éppen olyan gyakori, hogy tavaszi vagy eszések után az emelkedő talajvíz az egész hullát vagy legalább (?) a környezet ragályanyagokat újra a föld színebe hozza és ennek következtében a dögteret számos esetben, éles életében

gával, mely naponta legkevesebb 6 méter-másra közdün szokott lenni, 25 korona egy-szár mellett is már 15 korona kiadást okoz; tehát a gőzgépnél olcsóbb munkát végez.

E benzinator nagy előnyei azonban abban rejlenek, hogy teljesen tüzmentes, to-vábbá a benzín ellátásra folytán keletkező gázokból sajátosság szerkesztendő a ki-fejtendő erőhöz mértén fogyaszt kisebb vagy nagyobb mennyiséget, de anyagpazarlás, mint pl. a gőzgépnél megindulás előtt vagy igen erőteljes üzemelvé egyáltalában nem fordul elő.

Igy lassabb etetés mellett vagy kisebb cséplőgépek alkalmazása esetén a motor meg-tartja forgási sebességét, de kevesebb benzint fogyaszt és viszont, míg a gőzcséplőgépnél a dob erősebb etetés mellett, gyorsabb for-gásnak van kitéve*) és így a cséplőgép többi részei is egyenletlenül működnek, ami a munka-eredményre nagy befolyást gyakorol. Ezért a benzinatorok által hajtott cséplőgép munkája szebb és tökéletesebb.

Tudván azt, hogy a benzinzás levegővel 1/20-1/30 arányban keverve robbanás hatása, a motor mozgását ilyen egymástán történő robbanások idézik elő.

A robbanó gáz begyújtása egy erős, tömör szerkesztett dugattyúhengere belsejében történik villanyszikra segítségével, melyet egy teljesen megbízható és semmi veszélyt nem okozó készülék fejtessz. A benzinatorok lend-kerékének kétszárú kövillangozása után, rögtön működésbe hozható az előkészültök csak annyiban állanak, hogy a dugattyúhengere le-betűse cséplőből naponta kétszer mintegy 8—9 h vizet kell a géphez szállítani és a viztartányt megtölteni.

Említésre méltó továbbá ezen benzin-omotorról, hogy a nagy szűk a lendkerékre van alkalmazva, hanem egy lényegesen szebb, mely egy csavar segítségével a lendkerékre rögzíthető illetve kikapcsolható úgy, hogy a cséplőgépet a motor rendes működése mellett is, bármely pillanatban meg lehet állítani.

Kézeltse oly egyszerű hogy azt bárki rövid idő alatt elsajátíthatja s így gépész, fitót alkalmazni nem szükséges.

A fentiekben megismertett benzinator ára 6800 korona s miután a két kísérletet alapján a cséplésnél igen cselezsír, megbíz-ható és minden tekintetben megfelelő gépné bizonyult, további kísérletezésre és gőz-gép helyetti való alkalmazásra legmeglebbezően ajánl-hatók gazdasáraink bocsajegyében.

A benzinatorról tett kísérletezések alkalmával Kalmár Zsigmond utód, földmész-ársárhelyi rostaágyra újabb szerkesztési szelelő rostaíját is (110. és 111. számú ábra) bemutatja az érdeklődő gazdaközönségnek.

A Kalmár-féle szelelő-rosta az u. n. Backer-féle rostaól abban tér el, hogy szelelő-szerkesztése turbinalemekkel van ellátva s így nagyobb selet képes kifejteni. A szűk hancsagú it nemcsak a forgási sebességtől függ hanem az, szerkesztésénél fogva szabályozható. Az egész hajtószerkesztése egyszerű, tartós és a rosta belsejében van alkalmazva úgy, hogy

mellette állva testszerűlések nem fordulhatnak elő. Rostaeszközének karajozászerű mozgást végez, ami a munka minőségét nagyon fokozza.

Utasítás szerinti beállításai mellett a ga-bonát az apró gummagvaktól is megtisztítja és igen szép munkát végez. Könnyebb feltöl-tés czéljából alacsony van építve s hajtása is igen kis erő igényel.

Erős és tartós szerkesztetének dacára ára nagyság szerint 100—140 korona között válto-zhat, egy 130 koronás rostával naponta 11 órai munka mellett 200—250 métermásra gabonát lehet készlelni.

Mint jönnek bizonyult a hazai gyártmány, nem mulasztom el a Kalmár-féle szelelő-rostaíját is t. gazdasárainknak becses figyelmét felhívni.

Seles János.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

377. kérdés. Jelenlegi gabonaeladásnál vita tárgyát képezte, hogy a gépnél a mag-tárba bemért szem hektolitersúlyra beszáradás által emelkedik-e, avagy fog? Egy nagyobb vidéki gabonakereskedőtől hallottam s egy igen prak-tikus gazdától is, hogy a gabonaméret he-ktolitersúlyra a beszáradás által emelkedik, az ellenkező vélemények által azonban most már tiszta képet ez ügyben alkolni nem tudok, mért is kérek erre nézve szives felvilá-gosítást. S. K.

Felet.

A buza hektolitersúlyának változásai. (Felelet a 377. kérdésre.) A nedves buza he-ktolitersúlyi mindig csekélyebb, mint száraz álla-potában, minek oka abban rejlik, hogy ned-vesebb felszívása esetén a szemek megdagad-nak, az egyes szem tehát nagyobb térfogatot elfoglal s így bizonyos ürmedékbe a nedves buzából kevesebb szem fél, mint a szá-razból; ehhez járul, hogy a nedvesebb folytán az egyes szem sulya is gyarapodik ugyan, hogy azonban ez a sulygyarapodás sokkal csekélyebb mérvű, mint a térfogat gyarapodás, mivel a dagadt vagy duzzadt buzzaszemben több a levegővel telt űreg, mint a szárazban. Hogy a nedvesség behatása alatt ugyan-ezen buza-minta hektolitersúlyi milyen nagy változatosak szenvedhet, kitűnik a következő adatokból, melyek egy, a magyar-óvári m. kir. magvisszáló állomáson ezen irányban eszközölt pontos kísérletre vonatkoznak:

Nedves, azaz 27 2/3% vizet tartalmazó buza hektolitersúlyi volt 65-445 kg., a ki-száradás folytán, pedig annyira meledkelt ezen buza hektolitersúlyi, hogy légszáraz állapotban vagyis 9% víztartalom mellett 75-43 kg-ot tett. Késztelen tehát, hogy a buza térfogatsulya beszáradás folytán emel-kezik. H. A.

VEGYESÉK.

Mid. sz. sz. sz. sz. sz.

Oldal	
Az OMRG. közlemény.	1439
Hadtörvény Miskolcra.	1430
Takarmanyzás.	
A takarmányvásárlásokról.	1440
Állatgyógyászat.	
Állati hullák feldolgozása.	1441
Magasági gépészet.	
A benzinatorok a gazdasági polgárlátban.	1442
Levegőszekrény.	1443
Vegek.	1443
Korokdelem, tüzse.	1445

A magyar kir. földtanú intézet üzenete a közönségnek a földtanú ügyekről ill. minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10—1 óra.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, dél-előtt 10—1 óra, egy korona személyenkénti belépő díj lehetősége után tekinthető meg.

A m. kir. mezőgazdasági muszum gyűjteménye a VII. ker. Keerespi-ut 72. szám alatt ádában meg-tekinthető a hétfői és az ünnepet követő napon kivételével: naponta t. d. e. 9 órástól d. n. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepet követő napokon a muszum ádva van.

A muszum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-közmegállóhely a Keerespi-uton: a váróház jövet VII. ker., Áll-órásor-útszákra, a váróház mentén VII. ker., a Kenyérmező-útszákra van.

Eljegyzések. Zeborszky Viktor m. kir. gazdatiszt, lapunk munkatársa, eljegyzett Fábry Vilma uröllyget, Spörk József magánzó gyám-lyeplányt Budapestben. — Kápolnai Pár Odún hírlapíró, a "Veszprémméreg" felelős szer-kesztője eljegyzte Becskák Teri kisasszonyt Veszprémben.

Halalozás. Cseleji és nagybesenyő Ferentz Emil szabócsesnye tiszteletbeli föligyése folyó hó 11-én meghalt Dóghében.

Személyi hír. Szilassy Zoltán az OMRG. szerkesztő-titkára, Del-Franciaországban a párisi világgállitásban végzett tanulmányjából visszatérte. Rubinek Gyula ügyvezető titkársulyos betegsége után ádülés végett Abaszábad utazott.

Bortermelői figyelmébe! A m. kir. földművelésügyi miniszter folyó 1900. évi augusztus hó 20-én a szőlőtermelés által érde-kekt vármegyék alispánjához és a törvényhatósá-gi joggal felruházott városok polgármestéré-hez kórirotat intézett. Ezzel a mesterséges borok készítésének és forgalombanhozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t. c. rendel-kezéseinek szigorú megtartása érdekében fel-hívja a hatóságokat, hogy a törvényhatóság területén lévő szőlősgazdák az idézett törvény, illetőleg a végrehajtási rendelet rendelkezéseit tekinthetben kellőg tájékozottságnak. E cél-ból amennyiben ez indokolt volna, ha az érde-kekt saját érdekében a legkiterjedtebb módon leendő közélettel (hirdetmények, kidobalás, stb.) utján mindenesetre még f. évi süret meg-tekintése előtt különösen ára figyelemtesze-nek, hogy a bortörvény (1893. évi XIII. t. c-)

Mauthner Ödön BUDAPESTEN, VII. Rottenbiller-ut. 33. VI. Andrássy-ut. 23. sz.

ajánli: legjutányosabb áron:

biborherét **őszi búkkönyt** **őszi borsót** **szősösbúkkönyt** **őszi árpát stb.**

Jelenleg főképen: **luczer-nát-lóheremag-t** **biborherét**

vesz: **szősösbúkkönyt** **őszi búkkönyt** **őszi árpát mustármagot stb.**

minták bekioldése és az ár közlése mellett a legmagasabb napi áron mindenféle gazdasági magot,

Vasöntvények

„Ferrofix“ segélyével forraszthatók!

Szabadalmak az összes kulturá államokban.

„Ferrofix“

2 kötésgépes gyors vasútványt is forrasztatóvá és felületi vasakat minden másnemű acérral, mint réz, acél, stb. való összekötéssel lehetővé teszi.

„Ferrofix“

oly egyszerű a használatban, hogy bárki is, a ki a kemény-forrasztáshoz (Härtlöthen) ért, „Ferrofix“ segélyével bármily forrasztást nyílt kovacsüzben azonnal csinálhat.

„Ferrofix“

segélyével eszközt forrasztások oly tartósak, hogy hivatalosan is megjelölt vizsáti és szakítási próbák szerint a törés sohasem a forrasztás helyén történik.

„Ferrofix“

egy rég érzett hiányt pótol és így nélkülözhetetlen minden gépüzemnél, tyú akáci, gazdaságokban, vasutaknál, hajókon, ahol amely géprész törése folytan szeszavarral pótolni lá.

„Ferrofix“

a használatban rendkívül olcsó, mert egy eredeti doboz ára 20 korona — 4000 □ cm. terület felület forrasztáshoz elég.

„Ferrofix“

a legtöbb technikai üzletben és vaskereskedésben kapható. Mindennemű felvilágosítást egytérben készítesen megadnak az osztrák és magyar szabadalom tulajdonosai.

Lukács és Társai

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.
Ömlesztő szer gyanánt ajánljuk a borax helyett a „BORFIX“ alkalmazását.
Prospektusok bérmentve. 1418

Gazdasági kötéllárak,

tornaszakók, függő-ágyak és mindenemű hálók ipartelepe.

Ponyvák, zsákok, ruhaterítő kötélek fel és kenderből.

dehányszinegek

kiváló minőségben, és ruházatoknak, kendőruhák és hűvevérek.

Valódi angol lawa-tennis, football és hálászati kézesletek gyors rakára.

SEFFER ANYTAL

Budapest, (Közpesti városküz épület) Károly-utca 1., bolt szám 12. Gondos kiszolgálást.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A

mezőgazdaságról

mezőrendőrségről

mű 194. és 111. törvényről,

a végrehajtásra vonatkozó

miniszteri rendelet,

magyarzatokkal el-
látva, egy füzetben.
Ára bérmentve külföldre
1 for 10 kr.

Lapunk bekötési táblája

1 for 36 kr-ért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

72565/11/1. szám. 1900.

Lóárverési hirdetmény.

A magy. kir. állami lötenyészintézetekből kisorsolt anyakanczák, számfelletti kanczák és herélték árverése

folyó évi október hó 3-án

és esetleg folytatólag 4-én Budapesten a Tattersall kerepesi uti helyiségben délelőltől 9 órától kezdődőleg fog megtartani.

A „Budapesti Tattersall“ részvénytársaság a fenti árverést megelőzőleg folyó évi szeptember 30-án és október hó 1. és 2-án Luxus-lövásárt, majd ismét folyó évi október hó 11-12. és 13-án ménlövásárt rendez.

A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzék, a posta-bélyeg beki-
dése mellett a „Tattersall“ igazgatóságától kapható.

Budapesten, 1900. évi szeptember hóban.

Magy. kir. földmívelésügyi miniszter.

Bérllet megszűnés

folytán 370 darab fiatal fésűs gyapjas anyabírka, 230 darab ily fajta tokjú, 300 drb ily fajta bárány és 30 drb kos, továbbá 70 drb fiatal, hasas mangolicza anyadiszón, 16 darab mangolicza kan és 250 darab 8 hónapos malacz 1432

szabad kézből eladó.

Eladó továbbá 600 métermázsza őszi rozsszalma.

Gregus Gyula bérlő

Őkordi pusztán, Kis-Körös vasutállomástól félórányira.

Ügynökök nem díjaztatnak.

A diószeghi óriás-buza

első évi utántermésél (hozama a f. évben 15 q. kat. holdanként) ajánljuk vetőmagul

100 kg.-ként 18 koronáért Macs állomásra, vevő zsákjaiban szállítva.

Uradami intézőség,

Macs per Debreczen.

Hirdetési és 13 szolg. 0. ...

KIS HIRDETESEK

...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válaszra szükségessé levő bolygókat vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

A mikosdi ...

Gazdasági

...

Állás

...

Botos ispáni

...

Gazdasági

...

Gazdasági írások

...

Állás keresők.

...

Közéleti

...

Gazdasági

...

Közéleti

...

Gazdasági

...

Görke-gépész

...

Szerény

...

Tanítészeti

...

Műkészt.

...

Közéleti

...

Telizer

...

Botosispán

...

Szamar-kivitel.

...

Műkésztési

...

Gazdasági

...

Botos ispán

...

Gazdasági

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

VEGYESK.

...

TAKARÓ

...

TERMIÉNY

...

Eladó birtok.

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

hirdetmény.

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

hirdetmény.

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

hirdetmény.

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

hirdetmény.

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

hirdetmény.

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

Előzetes

...

VEGYESK.

...

ALIAQOT.

...

Közéleti

...

Eladók

...

Görke eladó.

...

Bungonya!

...

Teljesítésre

...

Több ezer máza

...

Kétlós éleki.

...

Vadászgyerekek

...

Szepségi

...

Kitűnő minőségű

...

Biborheremag

...

Szentjánospi

...

HAJDEK

...

Tel

...

Pályázat

...

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

legelőre vagy szántással; éjszaki

mélyrigelőzést szőlő-teljesítésekhez.

Értékükkel kérvények, hogy minál hamarabb forduljanak.

gőzmozdító vállalkozás

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELEPFÖLD.

50% terméstartalommal

érhető el, ha a talaj 90%-os darabos égetett maró mészszel vagy 75%-os szénvasos égetett mészszel trágyáztatik. A legnagyobb uradalmaknál kitűnően kipróbált trágyázási módszer. I. rendű referenciák! Fontos cikkeket valamint mindenkor friss, szép fehér építkezési meszet bármely 1327 vasútállomásra bérmentre legelőcsobban szállít.

**ELSŐ BAKONY-SZENTGÁLI MÉSZELEPEK
KLEIN MÁRKUS FIAI Szentgál (Veszprémmegye.)**

Duna-halászlati jog bérbeadása!

Méltóságos Wimpfen Siegfried birodalmi gróf Fejérmegyében fekvő ercsii uradalomához tartozó Duna-halászlati jog két, egymásután következő évre 1900. október 1-től ajánlat útján

bérbe adatik.

Az ercsii urad. tisztartóságához még 1900. szeptember hóban az ajánlott bérösszeg 25 percentnyit bánátpénz mellékelésével rendszeren felszerelt, beküldendő ajánlatok szeptember 30-án tárgyalatnak. A kifizető határidőn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. 1901

Az ercsii tisztartáságnál a közelebbi bérföltételek megtudhatók.

Használjuk ki

Égészen aczéliból és vasból

Prospektusok kívánatra ingyen és bérmentve.

a szél ingyenes erejét a víznek mely kútsádból vagy távoli völgyekből való kiemeléskor, tetőzsák szerinti magasságba, vagy zúzó és őrlőmalmok üzemben tartásához. Szélek irányja és erejéhez önműködően szabályozható vihar ellen biztos.

Szélmotorok

égészen aczéliból és vasból szavatolt 300/val nagyobb erőfejlesztés, m. valamenyny előégi rendszámú, díjazott vízszállítóhoz közegeknek uradalmaknak, birtokoknak, gyáraknak, villáknak stb. Területek öntözése és víz-motortöltése készíti.

Kunz Antal

cs. és kir. udvari szállító Mährisch-Weiskirchen,

Egy és több vasu egytetemes aczélekélm és talajmvelő eszkeim

olsók és, elsőrendű minőség és czélszerű szerkezetüknel fogva országszerte legjobb hírnévnek és kelendőségnek örvendenek.

Árjegyzékekkel és árajánlattal szívesen szolgálok.

Bächer Rudolf

cs. és kir. kizárólagos ekegyára BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 69. sz.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

„Unicum-Drill“

egytetemes sorbavetőgép sokoldalú használhatóságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a legjobb hírnévnek és a legnagyobb kelendőségnek örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzék és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Meliehar Ferencz

cs. és kir. szab. kizárólagos vetőgépgyára Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Kapható vagy más értékményrel való kifizetéssel az „Egyetemes“ gyártmányaimat a t. gazdatisztoság égisztésébe bocsátom.

Kérem a specialis ékegyarási foglalkozó Ekegyára és az Osztrák-Magyar monopóliában. Kérem a szíves sorbavetőgépek foglalkozó Ekegyára és az Osztrák-Magyar monopóliában.